

การตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของประชาชน
อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

**DECISION-MAKING OF PEOPLE IN WANG SAPHUNG DISTRICT,
LOEI PROVINCE TO VOTE FOR MEMBERS OF THE HOUSE
OF REPRESENTATIVES IN 2023**

คำรณ คำมา¹ และ สุขพัฒน์ อนนทร์จารย์²

^{1,2}คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เลย ประเทศไทย

Khamron Khamma¹ and Sukhaphat Anoncharn²

^{1,2}Faculty of Social Science, Mahamakut Buddhist University Sri Lanchang Campus, Loei, Thailand

Corresponding Author Email: kengband@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของประชาชนอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางการเมืองกับการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2566 อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2566 อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย จำนวน 398 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .980 และการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และ one-way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของประชาชนอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวมและรายด้านอยู่ที่ระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยที่ส่งต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2566 ของประชาชนอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพ พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ด้านพรรคการเมืองและกลุ่มงานการเมืองมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ด้านนโยบายของผู้สมัคร/พรรคการเมืองมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2566 ของประชาชนอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พบว่า 1) ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ควรเป็น ผู้สมัครที่เป็นคนในพื้นที่ 2) ด้านนโยบายและกลยุทธ์เชิงพื้นที่ ควรยึดโยงกับพื้นที่และประชาชนในพื้นที่ 3) การสร้างเครือข่ายและทีมงาน ควรมีการสร้างเครือข่ายจากประชาชนในพื้นที่ และ 4) ด้านพรรคการเมืองและกลุ่มงานการเมือง ควรมีความเคลื่อนไหวและสร้างพันธมิตรในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การตัดสินใจ, การเลือกตั้ง, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร,

Abstract

The objectives of this research were established (1) to study the level of decision-making in the 2023 Member of Parliament (MP) election in Wang Saphung District, Loei Province, (2) compare

personal and political factors affecting their decision-making, and (3) study suggestions regarding the people's election decisions. A Mixed Methods Research (MMR) approach was employed, incorporating both the quantitative and qualitative approaches. The sample group consisted of 398 eligible voters in Wang Saphung District, Loei Province, selected using Taro Yamane's calculation formula. The research instruments used were a rating scale questionnaire with a total reliability of .980, and in-depth interviews. The data were analyzed using descriptive statistics (percentage, mean, and standard deviation) and inferential statistics (t-test and one-way ANOVA). The research findings were as follows: 1. The overall and individual level of decision-making in the 2023 MP election by residents of Wang Saphung District, Loei Province, was found to be at a high level. 2. The comparison of personal and political factors influencing the decision-making in the 2023 MP election showed: 1) No statistically significant difference was found when the data were classified by gender, age, and occupation. 2) A statistically significant difference at the .05 level was found in the Political Party and Political Group aspect when the data were classified by educational level. 3) A statistically significant difference at the .05 level was found in the Candidate/Political Party Policy aspect when the data were classified by monthly income. 3. The suggestions regarding the decision-making in the 2023 MP election by eligible voters of Wang Saphung District, Loei Province, were summarized as follows: 1) Candidate Qualifications: Candidates should be local residents of the area. 2) Policies and Spatial Strategies: Policies should be linked to the area and its local residents. 3) Network and Team Building: Networks should be built from within the local population. 4) Political Party and Political Group: There should be continuous movement and alliance building within the area.

Keywords: Decision-making, Election, Member of Parliament,

บทนำ

ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทยและถูกใช้ผ่านรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้งจึงเป็นกลไกสำคัญ ในระบอบประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกผู้แทนเพื่อใช้อำนาจแทนตนในสภา โดยการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรมีขึ้นครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2476 หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 เรื่อยมา (สุขุม นวลสกุล, 2528) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 4 มาตรา 50 กำหนดให้ปวงชนชาวไทยมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ การเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ซึ่งเป็นการเลือกตั้งครั้งที่ 27 ภายใต้รัฐธรรมนูญ 2560 นั้น มีจำนวนผู้ใช้สิทธิสูงถึงร้อยละ 75.71 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งถือเป็นการใช้สิทธิเลือกตั้งสูงที่สุดเป็นประวัติศาสตร์ของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566, 14 พฤษภาคม) และสะท้อนถึงการตื่นตัวอย่างมากในการมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตยของประชาชนไทย

การตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญที่ขับเคลื่อนผลลัพธ์ทางการเมือง โดยในการเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2566 มีประเด็นที่น่าสังเกตหลายประการ เช่น ปราบกฏการณ์ "แลนด์สไลด์ยกจังหวัด" หรือเกือบทั้งจังหวัดในหลายพื้นที่ อาทิ พรรคก้าวไกลในนนทบุรีและสมุทรปราการ พรรคภูมิใจไทยในบุรีรัมย์ และพรรคพลังประชารัฐในเพชรบูรณ์ (ไทยพีบีเอส, 2566, 15 พฤษภาคม) ในขณะเดียวกันก็เกิดปรากฏการณ์ "ลัมยักษ์" ในหลายเขตเลือกตั้ง

สำคัญ ทั้งในกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออก ซึ่งผู้สมัครหน้าใหม่จากพรรคก้าวไกลสามารถเอาชนะอดีต ส.ส. หรือนักการเมืองบ้านใหญ่ได้สำเร็จ (ไทยพีบีเอส, 2566, 15 พฤษภาคม) ชัยชนะเหล่านี้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการตัดสินใจของประชาชนถูกกำหนดโดยปัจจัยทางการเมืองด้านพรรคการเมืองและด้านนโยบายทางการเมืองที่มีอิทธิพลสูงต่อการตัดสินใจในครั้งนี้

จังหวัดเลยในการเลือกตั้งปี 2566 มีเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 4 เขต (ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566, 4 มีนาคม) โดยอำเภอวังสะพุงถูกแบ่งพื้นที่อยู่ใน เขตเลือกตั้งที่ 2 (เฉพาะตำบลโคกขมิ้น หนองหญ้าปล้อง และศรีสงคราม) และ เขตเลือกตั้งที่ 3 (พื้นที่ส่วนใหญ่) อำเภอวังสะพุงมีประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวม 80,761 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566) ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือ ยางพารา ข้าว และอ้อย อย่างไรก็ตาม การจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลยังเป็นอาชีพสำคัญที่สร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยมีกระแสเงินหมุนเวียนกว่า 1 พันล้านบาทต่อรอบ บริบททางเศรษฐกิจสังคมที่ซับซ้อนนี้ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน

ในพื้นที่จังหวัดเลย ผลการเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2566 ยังคงเป็นชัยชนะของผู้สมัครจาก พรรคเพื่อไทย (เขต 2, นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ) และ พรรคภูมิใจไทย (เขต 3, นายธนยศ ทิมสุวรรณ) (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566, 14 พฤษภาคม) ในขณะที่ผลการเลือกตั้งปี 2562 นายธนยศ ทิมสุวรรณ ได้ล้มแชมป์เก่า 11 สมัย (นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข) ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง (แนวหน้า, 2562, 27 มีนาคม) และในการเลือกตั้งปี 2566 อดีตนักการเมืองเก่าที่เคยชนะต่อเนื่อง 11 สมัย ยังคงพ่ายแพ้ต่อเนื่อง การวิเคราะห์ชัยชนะของผู้สมัครปัจจุบัน และความพ่ายแพ้ของอดีตนักการเมืองท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทางการเมืองและการตัดสินใจของประชาชนในพื้นที่วังสะพุง มีการเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจและสมควรได้รับการศึกษาอย่างละเอียด

จากบริบทที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งเห็นถึงความสำคัญของการตัดสินใจเลือกตั้งภายใต้กระแสการเมืองระดับประเทศ และความซับซ้อนของปัจจัยในพื้นที่อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2566 โดยพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางการเมือง (คุณสมบัติ/ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล/การจูงใจ/นโยบาย/ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม/ชื่อเสียงของผู้สมัคร และการรณรงค์หาเสียง) เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของปัจจัยเหล่านั้น วัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง และ เพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ให้แก่พรรคการเมือง ผู้สมัคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน รวมถึงการพัฒนาประชาธิปไตยในท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางการเมืองกับการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (mixed method research: MMR) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) ในเขตเลือกตั้งพื้นที่อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 80,761 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 398 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา เนื่องจากอำเภอวังสะพุงมีตำบลทั้งหมด 10 ตำบล ได้แก่ ตำบลวังสะพุง ตำบลทรายขาว ตำบลหนองหญ้าปล้อง ตำบลหนองจิว ตำบลปากปวน ตำบลผาน้อย ตำบลผาบึง ตำบลเขาหลวง ตำบลโคกขมิ้น และตำบลศรีสงคราม ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา โดยกำหนดแจกแบบสอบถามทั้ง 10 ตำบล ตำบลละ 39 ชุด รวมทั้งหมด 390 ชุด โดยที่เหลือจะแจกเพิ่มในตำบลวังสะพุง ในแต่ละตำบลเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยกำหนดพื้นที่เป็นสถานที่ชุมชน เช่น ตลาดและสถานที่ราชการ เป็นต้น

2. กลุ่มเป้าหมาย (Target Group)

กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเลือกตั้งอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงยืนยันเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ประกอบด้วย 1. ปลัดอำเภอ 2. นายกองค้การบริหารส่วนตำบล 3. พัฒนาการอำเภอ 4. เกษตรอำเภอ 5. สรรพากรอำเภอ 6. กำนัน 7. ประธานสตรีอำเภอ และ 8. ท้องถิ่นอำเภอ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม (questionnaire) ที่สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ประกอบด้วย 1. เพศ 2. ช่วงอายุ 3. ระดับการศึกษา 4. อาชีพ 5. รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 และปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง ส.ส. ประกอบด้วย 1. ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร 2. ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัคร/พรรคการเมือง 3. ปัจจัยด้านกลยุทธ์และวิธีการหาเสียง และ 4. ปัจจัยด้านพรรคการเมืองและกลุ่มงานการเมือง โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1961, p. 74) โดยกำหนดคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการตัดสินใจในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการตัดสินใจในระดับมาก

3 หมายถึง มีการตัดสินใจในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการตัดสินใจในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการตัดสินใจในระดับน้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล โดยการนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, John W., 1970, p. 190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 และปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง ส.ส. ประกอบด้วย 1. ด้านผู้สมัคร 2. ด้านพรรคการเมือง 3. ด้านวิธีการหาเสียงและการสื่อสาร 4. ด้านประเด็นปัญหาในพื้นที่และสถานการณ์ และ 5. ด้านสังคม-วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์การเมือง โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) (Likert, 1961, p. 74) โดยได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการตัดสินใจในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการตัดสินใจในระดับมาก

3 หมายถึง มีการตัดสินใจในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการตัดสินใจในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการตัดสินใจในระดับน้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล โดยการนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, John W., 1970, p. 190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลเพิ่มเติมอื่น ๆ โดยอิสระ

3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) จำนวน 9 คน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง ส.ส. ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย และข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกตั้ง ส.ส. โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ 1) เป็นผู้มีตำแหน่งทางการปกครอง 2) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับหัวหน้าหน่วยงาน 3) เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ดังต่อไปนี้

4. การสร้างเครื่องมือวิจัย

4.1 แบบสอบถาม

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย

2. ร่างข้อคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3. นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้พิจารณา ตรวจสอบ แก้ไข

ปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะ

4. ขอนหนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย

6. การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item-objective congruence: IOC) โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1

โดย +1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และ -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผลที่ได้รับจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC โดยใช้สูตร $IOC = \frac{\sum R}{N}$

เมื่อ IOC แทนดัชนีความสอดคล้อง $\sum R$ แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ และ N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดเกณฑ์ค่า IOC ที่ระดับเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ข้อคำถามทุกค่ามีค่า IOC สูงกว่า 0.50

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านมาตรฐานพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

8. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อขออนุญาตนำแบบสอบถามการวิจัยไปทดลองเก็บข้อมูล (Try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด โดยทดลองเก็บข้อมูลในเขตอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่น (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1984, p. 161) โดยกำหนดเกณฑ์เท่ากับหรือสูงกว่า .70 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546)

9. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน

4.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก

1. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิที่จะมาเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants)

2. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อขอสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ลงพื้นที่ขอเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 9 คน

4. นำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่และนำเสนอแบบพรรณนาวิธีเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกตั้ง ส.ส.

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) การเปรียบเทียบข้อมูลโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for independent samples) และการทดสอบแบบ F-test ในกรณีที่มีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 ชุด ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative data) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ประกอบด้วย t-test for independent samples และ one-way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของประชาชนอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.477) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดมีอยู่ 3 ด้าน คือ ด้านผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.476) ด้านพรรคการเมือง ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.479) และด้านวิธีการหาเสียงและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.478) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มีอยู่ 2 ด้าน คือ ด้านประเด็นปัญหาในพื้นที่และสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.476) และด้านสังคม-วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์การเมือง ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.475)

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของประชาชนอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีเพียงด้านพรรคการเมืองและกลุ่มงานการเมืองที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.367) มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ด้านด้านพรรคการเมืองและกลุ่มงานการเมือง ในระดับต่ำกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.426) และระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.377) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.424) มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ด้านด้านพรรคการเมืองและกลุ่มงานการเมือง ในระดับต่ำกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.426) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.406) มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ด้านพรรคการเมืองและกลุ่มงานการเมือง ในระดับต่ำกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.426) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า มีเพียงด้านนโยบายของผู้สมัคร/พรรคการเมืองเท่านั้นที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.444) มีการตัดสินใจในการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ด้านนโยบายของผู้สมัคร/พรรคการเมือง สูงกว่าผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.476) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย 1) ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ควรเป็นผู้สมัครที่เป็นคนในพื้นที่ 2) ด้านนโยบายและกลยุทธ์เชิงพื้นที่ ควรยึดโยงกับพื้นที่และประชาชนในพื้นที่ 3) การสร้างเครือข่ายและทีมงาน ควรมีการสร้างเครือข่ายจากประชาชนในพื้นที่ และ 4) ด้านพรรคการเมืองและกลุ่มงานการเมือง ควรมีความเคลื่อนไหวและสร้างพันธมิตรในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยที่มุ่งศึกษาการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ในพื้นที่อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย สามารถออกแบบองค์ความรู้ว่าด้วยปัจจัยและกลไกการตัดสินใจเลือกตั้ง ส.ส. โดยถือว่าเป็นองค์ความรู้เชิงกลยุทธ์การเลือกตั้ง (Strategic Electoral Knowledge Framework) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจเลือกตั้ง ส.ส. ในพื้นที่อำเภอวังสะพุง เป็นผลจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เช่น สถานภาพทางประชากร และปัจจัยทางการเมือง ได้แก่ คุณสมบัติผู้สมัคร นโยบาย พรรคการเมือง และวิธีการหาเสียง ซึ่งปัจจัยทางการเมืองมีอิทธิพลสูงกว่า โดยเฉพาะในมิติของการรณรงค์หาเสียงและการสื่อสาร ดังนั้นองค์ความรู้ประยุกต์นี้จึงเน้นไปที่การเปลี่ยน "ปัจจัย" ให้เป็น "กลไก" ผ่าน 3 ยุทธศาสตร์หลัก คือ

1. กลไกการสร้างแบรนด์: มุ่งเน้นการสร้างภาพลักษณ์ผู้สมัครให้เป็น 'คนรุ่นใหม่' ที่มีความน่าเชื่อถือและผลงานชัดเจน โดยต้องปรับการสื่อสารให้เข้าถึงกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีระดับการศึกษาและรายได้ต่างกัน
2. กลไกนโยบายเฉพาะพื้นที่: พัฒนานโยบายที่ 'จับต้องได้' และสร้างฐานเสียงถาวร โดยใช้ข้อมูลเชิงลึกของอำเภอวังสะพุงในการวางกลยุทธ์เจาะกลุ่มเป้าหมาย (Micro-targeting) แทนการพึ่งพากระแสพรรคเพียงอย่างเดียว
3. กลไกเครือข่ายขับเคลื่อน: สร้างทีมงานและเครือข่ายสนับสนุน ในระดับหมู่บ้าน/ตำบล (Local Influencer) อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการนำกลยุทธ์การหาเสียงและการสื่อสารไปปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้อิทธิพลของปัจจัยทางการเมืองปรากฏผลในการตัดสินใจเลือกตั้ง

จากภาพข้างล่าง แสดงถึงกรอบการทำงานที่เชื่อมโยงความเข้าใจในตัวแปรพื้นฐาน (ปัจจัย) เข้ากับแนวทางปฏิบัติที่มุ่งเน้นความสำเร็จในพื้นที่เฉพาะ (กลไก) ภายใต้บริบทการเลือกตั้งปี 2566

ภาพที่ 1 กลยุทธ์ผู้ช้ชณะ: 3 ยุทธศาสตร์ตัดสินใจเลือกตั้ง ส.ส. วังสะพุง 2566

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของประชาชนในอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 พบว่า ระดับการตัดสินใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ และอาชีพ ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่แตกต่างกัน แต่ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลต่อการตัดสินใจในด้านพรรคการเมืองและนโยบายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวปฏิบัติคือ ผู้สมัครควรเป็นคนในพื้นที่และมีคุณสมบัติที่น่าเชื่อถือ มีการเสนอนโยบายที่ยืดหยุ่นและตอบโจทย์ปัญหาของคนในพื้นที่อย่างแท้จริง พร้อมทั้งต้องสร้างเครือข่ายทีมงานที่เข้มแข็งในระดับรากหญ้าเพื่อเป็น

กลไกขับเคลื่อนการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ พรรคการเมืองควรใช้กลไกการสร้างแบรนด์ผู้สมัครให้เป็น "คนทำงานรุ่นใหม่" และพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายทางการศึกษาและรายได้ ในส่วนของการวิจัยในอนาคต ควรศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติมเพื่อทำความเข้าใจเหตุผลเบื้องหลังของปัจจัยเชิงประชากรที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจ และศึกษาความต้องการเชิงลึกของประชาชนต่อภาพลักษณ์ผู้สมัครและนโยบายเชิงพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- ไทยพีบีเอส. (2566, 15 พฤษภาคม). ผลการเลือกตั้ง 2566: เจาะพื้นที่ “ก้าวไกล” ล้มยักษ์หลายจังหวัด. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://www.thaipbs.or.th/news/content/327789>
- แนวหน้า. (2562, 27 มีนาคม). เปิดใจ! สส. หนุ่มนักเรียนนอก'พรรคภูมิใจไทย'ล้มแชมป์เก่า22 สมัยขาดลอย. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2566, จาก <https://www.naewna.com/politic/404307>
- ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดจะมี. (2566, 4 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 140 ตอนที่ 14 ก, 3 มีนาคม 2566, หน้า 39-42
- สุขุม นวลสกุล. (2528). *การเมืองและการปกครองไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2546). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: สามลดา
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2566, พฤษภาคม 14). *ข้อมูลสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566*. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2566 จาก https://www.ect.go.th/web-upload/1xff0d34e409a13ef56eea54c52a291126/m_document/2028/21360/file_download/bed084d15e44d121196b713d93506bb8.pdf
- Cronbach, L. J. (1984). *Essentials of psychological testing* (4th ed.). New York: Harper & Row.
- Likert, R. (1961). *New Pattern of Management*. New York: McGraw-Hill Book, Co.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd Edition). New York: Harper and Row
- Best, J. W. (1970). *Research in Education*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall Publishers.